868/11

Den 16. maj 2011 blev i sag nr. 78.357:

xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

FSP Pension
Philip Heymans Allé 3
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede er omfattet af en arbejdsmarkedspension i FSP Pension. Han klager over, at hans aldersdækning er ændret.

Pensionskassen henviser til, at ændringerne er gyldigt vedtaget på pensionskassens generalforsamling.

Den omhandlede ordning er en kollektiv overenskomstreguleret arbejdsmarkedspension, som klageren blev omfattet af i 1971 som led i et ansættelsesforhold. Han modtog løbende årlige pensionsoversigter, hvoraf det bl.a. fremgik, at han havde en alderspension.

Klageren er født i 1952.

Af klagerens pensionsprognose for marts 2009 fremgår bl.a.:

"Pensionsprognose

Alderspension inkl. bonus - i gang fra	60 år	62 år	65 år
Engangsbeløb i alt	660.164 kr.	766.422 kr.	956.071 kr.
Livsvarig alderspension, årligt	220.515 kr.	266.929 kr.	364.734 kr.
Herudover, alderspension indtil 67 år årligt	51.211 kr.	62.013 kr.	84.720 kr.

…

Betaling for ydelsesgaranti

Der er betaling for ydelsesgaranti, der trækkes fra i bonus. …"

2. 78.357

Det fremgår derudover bl.a., at betaling for ydelsesgaranti i 2008 udgjorde 15.212 kr.

Den 29/4 2009 vedtoges en række ændringer på pensionskassens generalforsamling. Ændringerne medførte bl.a. en ændring i pensionsordningens dækningssammensætning og beregningsprincipperne. Af klagerens pensionsprognose for april 2010 fremgik om alderspensionen bl.a.:

"Pensionsprognose

Alderspension inkl. bonus - i gang fra	60 år	62 år	65 år
Engangsbeløb i alt	692.676 kr.	772.427 kr.	907.522 kr.
Livsvarig alderspension, årligt	223.267 kr.	264.303 kr.	346.207 kr.

"

I mail af 20/4 2010 udtrykte klageren sin utilfredshed over ændringerne, som efter hans opfattelse havde ført til en nedgang i alderspensionen i hans tilfælde. Han oplyste bl.a., at han gennem flere år havde budgetteret med at stoppe på arbejdsmarkedet, når han fyldte 60 år i 2012. I brev af 26/4 2010 til klageren anførte pensionskassen bl.a.:

"Reserven til udskillelse af alderssummen i en selvstændig, garanteret dækning hentes i afdeling FSP Traditionel i reserven for alderspensionen - i modsætning til tidligere, hvor reserven blev reduceret forholdsmæssigt på samtlige dækninger.

Vi kan ikke imødekomme dit ønske om, at opretholde de dækninger, der fremgår af Konto- & Pensionsoversigten 2008, idet FSP's medlemmer på generalforsamlingen vedtog at gennemføre den forslåede sanering af pensionsordningerne med deraf følgende ovennævnte konsekvenser.

Du har imidlertid fortsat mulighed for at vælge en forhøjet alderspension, som i FSP Traditionel løber over 10 år. Valg af forhøjet alderspension har ligesom tidligere indvirkning på den livsvarige alderspension. Nedenfor er din pensionsprognose ved alder 60 år vist med valg af forhøjet alderspension.

Pensionsprognose inkl. bonus i gang fra 60 år:

Engangsbeløb i alt	692.600 kr.
Livsvarig alderspension, årligt	183.800 kr.
Herudover, alderspension i 10 år, årligt	71.700 kr."

Klageren har i klageskema af 16/5 2010 til nævnet bl.a. anført:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
Jeg modtog primo april 2010 min årlige konto- & pensionsoversigt for 2009. Til min store overraskelse var linjen med forhøjet alderspension indtil 67 år med 51.221 kr. opgivet i oversigten for 2008 slettet. Sagen er den, at jeg fylder 60 år i 2012 og har i adskillige år budgetteret med at gå på pension som 60-årig. Pensionsoversigten 2008 viser ved 60 år engangsbeløb 660.164 kr., livsvarig alderspension årligt 220.515 kr. og herudover alderspension indtil 67 år årligt 51.221 kr. Pensionsoversigten for 2009 viser ved 60 år engangsbeløb 692.676

kr., livsvarig alderspension årligt 223.267 kr. og **ingen** forhøjet alderspension indtil 67 år. Jeg har således mistet ca. 50.000 kr. årligt fra 60 år til 67 år som er en klar forventning til mine pensionsplaner som 60-årig. **FSP** oplyser, at det er vedtaget på FSP's generalforsamling 29. april 2009, hvor man reducerede antallet af afd. i FSP. I klagesvaret fremgår, at jeg kan vælge engangsbeløb 692.600 kr., livsvarig alderspension årligt 183.800 kr. og alderspension i 10 år årligt 71.700 kr. Det er jo slet ikke godt nok, idet denne giver en årlig pension på samlet 255.500 kr. fra 60 til 70 år, hvorefter pensionen reduceres livsvarig til 183.800 kr. Ifølge pensionsoversigten for 2008 ville denne give mig en årlig pension på samlet 271.736 kr. fra 60 år til 67 år, hvorefter pensionen reduceres livsvarig til 220.515 kr. Det fremgår tydeligt, at man har forringet min pensionsordning. Jeg kan i øvrigt oplyse, at saldoen på min pensionsordning 31/12 2009 udgør 4.130.984 kr. Med nuværende indbetaling og samme vækst på saldoen som i 2009 vil ordningen forøges med 180.000 kr. årligt de næste 3 år, hvorefter saldoen på ordningen ved min 60 års fødselsdag vil være ca. 4,7 mio.kr. Bare alene en forrentning på 3% årligt udgør 141.000 kr., så der bliver ikke rørt meget ved depotværdien, når ovennævnte udbetalinger påbegyndes, hvorfor jeg slet ikke forstår, at dækningerne forringes. Jeg har indbetalt til min pensionsordning i snart 40 år og min påstand er at den garanterede dækning for os gamle pensionsmedlemmer er et stort problem for FSP også set i forhold til yngre medlemmer. Jeg har en opfattelse af, at man blander nye og gamle penge sammen, hvilket forringer pensionsordning for gamle medlemmer, som ovennævnte klart beviser.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Jeg vil opnå, at FSP står ved sine dækningsgarantier til mig igennem min snart 40-årlige medlemskab af selskabet. Jeg kan ikke acceptere, at man ved en generalforsamlingsbeslutning 29. april 2009 vedtager at forringe min ordning med 50.000 kr. årligt i 10 år. Jeg har jo ikke en kinamands chance for at imødegå denne beslutning som enemand på generalforsamlingen. Det er jo i bedste Robin Hood stil, hvor man tager beløb fra os gamle pensionsmedlemmer og giver til de yngre."

Heroverfor har pensionskassen i brev af 4/6 2010 til nævnet bl.a. bemærket:

"**Baggrund**
I forbindelse med FSP's overgang til et nyt medlemssystem hos administrationsselskabet Forca fremsatte FSP's bestyrelse forslag om forenkling af pensionsregulativerne for afdelingerne A og B.1-B.5. Forenklingen indebar, at afdelingerne blev sammenlagt til en afdeling, der herefter blev benævnt FSP Traditionel.

Bestyrelsens forslag havde fokus dels på at skabe mere ensartede regler, som gav medlemmerne bedre overblik og dermed mere hensigtsmæssige dækninger, dels nedbringelse af administrationsomkostningerne til gavn for FSP's medlemmer. FSP havde tidligere syv forskellige pensionsregulativer, hvilket betød, at der ved ændringer skulle ske underliggende itudvikling for syv forskellige ordninger. Det er meget bekosteligt at vedligeholde syv forskellige ordninger, inklusiv tilhørende rådgivningsmateriale, forretningsgang m.m. Forslaget betød, at antallet af ordninger blev nedbragt til tre. Det var ligeledes en forudsætning for at få det fulde udbytte af stordriftsfordelene ved outsourcingen af medlemsadministrationen til Forca, at FSP's mange regelsæt blev samordnet.

Forenklingen indebar, at børnepensionen ved alderspensionering bortfaldt. Begrundelsen herfor var, at det kun var ganske få medlemmer, der havde børn under 21 år ved påbegyndelse af alderspension, og samtidig var børnepension ved alderspensionering ikke en almindelig forsikringsbegivenhed, da alderspensionering ikke er en uforudset hændelse.

Ægtefællepensionen blev ændret, således at ægtefæller, der er fyldt 54 år på medlemmets dødsfaldstidspunkt, modtager en livsvarig ægtefællepension, og ægtefæller, der ikke er fyldt 54 år på medlemmets dødsfaldstidspunkt, vil modtage en 10-årig udbetaling. En betydelig forkus fra medlemmerne på, at ægtefællepensionen blev bevaret bedst muligt og i hvert fald ikke nedsat, betød at reserven på ægtefællepensionen blev bibeholdt.

I modsætning hertil blev ydelsen på de øvrige risikodækninger (invalidepension, børnepension, dødsfaldsdækning) bibeholdt ved forenklingen af de seks pensionsregulativer.

Alderssum blev udskilt i en selvstændig, garanteret dækning, som blev udskilt fra reserven for alderspensionen - i modsætning til tidligere, hvor udbetalingen af alderssummen medførte en forholdsmæssig reduktion på samtlige dækninger.

Alderspensionen blev den residuale dækning. Det betyder, at reserven til alderspensionen udgør den samlede opsparing fratrukket de beløb, der skal anvendes til de øvrige dækninger. Den resterende reserve er anvendt til livsvarig alderspension.

Samlet set er der ikke forsvundet eller tilført beløb (ud over almindelige bevægelser) til det enkelte medlems samlede depot, men der er alene flyttet rundt mellem de enkelte delelementer i pensionsordningen. FSP har heller ikke sat priserne op, så dækningerne bliver dyrere. Beregningsprincipperne er ændret, men er nu ens for alle medlemmer. Denne ændring vil for nogle medlemmer føre til en forskel i dækningernes størrelse og indbyrdes forhold.

Denne forenkling af FSP's pensionsregulativer, som havde virkning fra 1. januar 2010, blev på generalforsamlingen den 29. april 2009 vedtaget af FSP's medlemmer.

Den forhøjede alderspension indtil 67 år var ikke en selvstændig dækning, men var en udbetalingsmulighed for medlemmerne, som blev tilbudt ved pensionering og som tidligere blev vist i den årlige Konto- & Pensionsoversigt. Med overgangen til nyt medlemssystem blev Konto- & Pensionsoversigten ændret, så den nu afspejler reserveopdelingen i ordningen, hvorfor den forhøjede alderspension (der i det nye medlemssystem er en 10-årig ydelse) ikke er vist, men er en del af den livsvarige alderspension. Ved valg af forhøjet alderspension blev den livsvarige alderspension ligesom tidligere nedsat forholdsmæssigt\

...

Begrundelse for afgørelse

Som beskrevet ovenfor var baggrunden for sammenlægningen af de seks afdelinger til én afdeling et af tiltagene i FSP's fokus på nedbringelse af administrationsomkostningerne og skabe bedre overblik til gavn for medlemmerne.

Forud for generalforsamlingen - i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget - blev der anvendt både fokusgrupper, eksterne bureauer og informationsmøder for at sikre, at flest mulige medlemmer blev tilfredse ved forenklingen.

FSP har, for at kvalitetssikre regulativændringerne, ladet disse gennemgå af advokat …. Om de samlede regulativændringer anfører advokat … blandt andet:
'Der kan argumenteres for, at der i tilfælde, hvor værdien af det enkelte medlems depot ikke forringes, ikke er tale om væsentlige ændringer. Tilsvarende vil det meget vel kunne være muligt at ændre eller i hvert fald justere de generelle betingelser for at opnå ydelser, hvis det ikke medfører en urimelig forringelse af det enkelte medlems position, så længe ændringerne alle tager sigte på at sikre en passende balance mellem de kollektive midler og den enkeltes ret til ydelser.'

For herudover at sikre det juridiske grundlag for sammenlægningen af afdeling A og B.1-5 har FSP Pension bedt professor, lic. jur. … om at udarbejde et responsum om ændringerne i regulativerne. (Bilag ..) Professor … anfører i responsummet, at:

'Ændringernes formål er at opnå større ensartethed af hensyn til en effektiv administration. Trods det, at hensynet til en mere enkel administration i sig selv måske ikke er et behov, som byder sig frem som tvingende, må man sige, at de vilkår, som i dag hersker inden for pensi-on, stærk fokus på omkostninger og en effektiv administration, indebærer, at der er en rime-lig og saglig begrundelse for at gennemføre ændringer'

Professor, lic. jur…. konkluderer til sidst i responsummet:

'Der er tale om ændringer, som gyldigt kan vedtages af et flertal på FSP Pensions general-forsamling. Der er hjemmel i vedtægt og regulativer til, at disse kan ændres af det fornødne flertal, og ud fra ændringernes begrundelse og indhold er der ikke tale om beslutninger, der må anses for utilbørlige i forhold til et eventuelt mindretal.'

Vedlagt indkaldelsen til den ordinære generalforsamling 2009 udsendte FSP en beskrivelse af forslagets væsentligste indhold. Ved tilmeldelse til generalforsamlingen fremsendte FSP det fuldstændige forslag til medlemmet, hvor ovennævnte citater tillige var anført. (Bilag ..) Der er tale om et omfangsrigt informationsmateriale, ligesom der på selve generalforsam-lingen blev stillet indgående spørgsmål hertil - alt sammen inden afstemningen blev gen-nemført.

Afstemningen blev gennemført og vedtaget med behørigt flertal. En ændring heraf tilbage til de oprindelige afdelinger A og B.1-B.5 vil bevirke, at der skal udvikles it-systemer til håndte-ring af disse afdelinger, og fremtidige justeringer af afdelingerne vil skulle ske i otte afdelin-ger i modsætning til de tre, der findes i dag. Dette vil medføre betydelige omkostninger til it-udvikling samt væsentligt øgede løbende administrationsomkostninger i fremtiden. Disse omkostninger vil skulle betales af medlemmerne, idet der er tale om en 100 % medlemsejet pensionskasse.
…
Klager fokuserer på pensionsprognosen ved 60 år. Hertil skal det bemærkes, at prognose-beregningen er baseret på standardforudsætninger udmeldt fra Forsikring & Pension (F&P). Standardforudsætningerne er blevet ændret af F&P siden udsendelsen af Konto- & Pensi-onsoversigten for 2008, hvilket betyder, at prognoseberegningen giver en lavere ydelse end tidligere år. Hertil kommer at finanskrisen og aftalen om finansiel stabilitet har betydet, at der i prognoserne regnes med en lavere rente end den i grundlaget fastlagte rente, hvilket tillige betyder, at prognoseberegningen giver en lavere ydelse end tidligere år.

FSP fastholder, at sammenlægningen af afdelingerne A og B.1-B.5 til afdeling FSP Traditi-onel, med de dertil hørende ændringer i medlemmernes pensionsordninger, er gennemført i overensstemmelse med de på området gældende regler og praksis. Klager har fortsat mu-lighed for at vælge en forhøjet alderspension de første 10 år, og der er derfor ikke sket en betydelig forringelse ved pensionering som 60-årig."

Af responsum af 22/1 2009 fremgår bl.a.:

"Som tværgående pensionskasse er FSP Pension underlagt almindelige foreningsretlige reg-ler. Der er ikke regler i lovgivningen, der udtrykkeligt omhandler grænserne for, hvad der kan vedtages af en forenings flertale. Det er sædvanligt, at vedtægterne for en forening giver ad-gang til - med almindeligt eller kvalificeret flertal - at vedtage beslutninger, selvom et mindre-

tal er imod ændringerne. Det betyder dog ikke, at flertallet er frit stillet. Det er et almindeligt foreningsretligt princip, at der gælder en minoritetsbeskyttelse. Det nærmere indhold af denne begrænsning diskuteres nedenfor.

Derudover gælder, at generalforsamlingen må respektere de individuelle rettigheder, som de enkelte medlemmer måtte have på grundlag af de breve, oversigter og øvrige meddelelser, der gennem tiden er sendt til medlemmet. Undertiden bruges udtrykket 'velerhvervede rettigheder', men det er efter min mening ikke et udtryk, der giver vejledning. Om en rettighed er 'velerhvervet' må nemlig afhænge af, om nogle medlemmer har fået sådanne tilkendegivelser fra pensionskassen, at de med rette kan gå ud fra, at de har erhvervet en juridisk rettighed, som ikke kan ændres af f.eks. et flertal på generalforsamlingen. Det skal her nævnes, at meddelelser fra en pensionskasse som udgangspunkt må forstås under hensyn til det generelle vilkår for medlemskabet, herunder at vedtægter og regulativer indenfor visse grænser kan ændres af generalforsamlingen i henhold til regler som de ovenfor nævnte.

Ved fastlæggelsen af den foreningsretlige minoritetsbeskyttelse må det navnlig i en pensionskasse, hvor ændringerne har væsentlig betydning for de enkelte medlemmers velfærd, kræves, at ændringer, der gennemføres af flertallet, er rimelige og velbegrundede. Der er som nævnt ikke lovgivning, der giver nærmere vejledning. Forarbejderne til tidligere gældende lovgivning nævner dog, at vedtægterne ikke må indeholde regler, der må anses for 'utilbørlige af hensyn til medlemmernes interesser'. Det har om dette krav været nævnt i litteraturen, at det nærmere indhold må fastlægges ud fra 'almindelige foreningsretlige grundsætninger og forholdets natur'. Domspraksis kender et tilfælde, hvor nogle medlemmer af en firmapensionskasse havde rejst indsigelse mod nogle ændringer, men ikke fik medhold, jf. 2006.759 H. Dommen kommer dels frem til, at der ikke forelå nogen berettiget forventning for medlemmerne på det omtvistede punkt, dels foretages formentlig en overordnet rimelighedsbedømmelse, hvor den konkrete ændring ikke fandtes at være betænkelige.

Efter min opfattelse ligger dog nogen vejledning i udtrykket 'utilbørlig', idet det peger i retning af noget, der må anses for et overgreb. En vedtægt, som f.eks. blot er ubekvem for et mindretal, er ikke udover det, som et mindretal må acceptere. Men adgangen til at gennemføre ændringer ved en flertalsbeslutning går videre end dette. Også ændringer, som betyder, at enkelte medlemmers stilling forringes, vil kunne gennemføres af flertallet. Ændringerne må blot ikke være utilbørlige. Hvis fordelen for foreningen som sådan ved at gennemføre ændringerne ikke er til stede eller dog er minimal i forhold til indgrebet i de enkelte medlemmers stilling, kan ændringen f.eks. være utilbørlig.

Mads Bryde Andersen og Jens Kristiansen: Arbejdsmarkedspension - foreløbig udgave er formentlig på linie hermed. I behandlingen på s. 243ff fremhæves, at der må stilles krav til det saglige grundlag for at ændre en bestående pensionsordning. Endvidere nævnes et princip om intensitet. Heri ligger ifølge forfatterne, at jo mere vidtgående ændringen er, desto større krav stilles til det saglige grundlag. Efter min mening er det med rette, at forfatterne fremhæver, at det saglige grundlag skal kunne stå sin prøve, og at der, hvis der er tale om en indgribende en ændring, må der stilles større krav til nødvendigheden af dens gennemførelse.

De ovenfor nævnte kriterier om saglighed, rimelighed og intensitet udmøntes af Mads Bryde Andersen og Jens Kristiansen nærmere i forhold til blandt andet allerede indbetalte pensionsbidrag og pensionsydelser. For så vidt angår allerede indbetalte pensionsbidrag konkluderes s. 252, at der er adgang til at foretage ændringer - stadig med respekt af de ovenfor nævnte kriterier - som ændrer de fastlagte ydelser, af forfatterne kaldet 'reorganisering af ydelsesmønsteret', så længe det sker med respekt af den enkeltes opsparede midler. Det

gælder dog kun med hensyn til fremtidige forsikringsbegivenheder. For aktuelle ordninger - altså ordninger, hvor forsikringsbegivenheden er indtrådt - er det i praksis ikke muligt at foretage ændring.

Jeg kan tilslutte mig disse konklusioner. Det gælder også med hensyn til indtrådte, men endnu ikke anmeldte forsikringsbegivenheder, som efter min mening må behandles på linie med øvrige aktuelle ordninger. Når forsikringsbegivenheden er indtrådt, må ordningen nemlig anses for aktuelt selvom den administrative konstatering af, at der foreligger en forsikringsbegivenhed, endnu ikke er foretaget

…

Ændringernes formål er at opnå en større ensartethed af hensyn til en effektiv administration. Trods det, at hensynet til en mere enkel administration i sig selv måske ikke er et behov, som byder sig frem som tvingende, må man sige, at de vilkår, som i dag hersker indenfor pension, stærk fokus på omkostninger og en effektiv administration, indebærer, at der er en rimelig og saglig begrundelse for at gennemføre ændringer. Hertil kommer, at man næppe har kunnet forudse, at en bestand med mange forskellige ordninger bevirker en stærkt forøget administrationsbyrde under hensyn til, hvad der i dag er muligt med moderne informationsteknologi. Der er på den baggrund en saglig begrundelse for ændringer ud fra et hensyn til at opnå en effektivisering af administrationen, i øvrigt til fordel for alle medlemmer, hvis nødvendighed er en konsekvens af en teknologisk udvikling, som ikke fuldt ud kunne forudses, da de mange forskelligartede ordninger opstod.

Ændringerne vil indebære færre valgmuligheder. Der gennemføres samtidig en samordning af aldersgrænser og udbetalingsbestemmelser, mens ydelsernes størrelse fastholdes. Hensigten med ændringerne - administrative forenklinger, som i sagens natur må kræve en samordning som nævnt - søges derved gennemført på en måde, der sigter efter den lavest mulige intensitet og indgriben. Ændringerne vil endvidere indebære, at der er ordninger, der bortfalder. For disse ordninger vil der i en vis udtrækning ske kompensation f.eks. ved udmøntning i ydelserne under de fortsættende ordninger. De ordninger, som bortfalder, er ikke ordninger, som er aldeles centrale og afgørende for en pensionsordning (begravelseshjælp, efterpension og børnepension, herunder Waisenrente). Det er således ikke ændringer af en så stærk intensitet, at der kan opstå diskussion om, at de kan foretages. Jeg forudsætter samtidig, at det er væsentligt for det overordnede formål - administrative forenklinger med henblik på at reducere omkostningerne - at de pågældende ordninger bortfalder.

Min samlede konklusion er således:

Der er tale om ændringer, som gyldigt kan vedtages af et flertal på FSP Pensions generalforsamling. Der er hjemmel i vedtægt og regulativer til, at disse kan ændres af det fornødne flertal og ud fra ændringernes begrundelse og indhold er der ikke tale om beslutninger, der må anses for utilbørlige i forhold til et eventuelt mindretal.

Det giver sig selv, at de foreningsretlige spilleregler skal overholdes (fremsættelse af forslag i overensstemmelse med vedtægterne, dækkende oplysning om forslagenes indhold og konsekvenser, fornøden mulighed for debat og diskussion osv.) samt at ændringerne skal opfylde lovgivningens krav.

For så vidt angår spørgsmålet om 'velerhvervede rettigheder', som efter min mening rettelig er et spørgsmål om, hvorvidt der er givet løfter om en bestemt stilling for medlemmerne, som ikke kan tilbagekaldes ved en vedtagelse på generalforsamlingen, bemærker jeg, at jeg har haft lejlighed til at gennemgå materiale, som af FSP Pension gennem tiden er udsendt til medlemmer.

Ud fra denne gennemgang har jeg ikke grundlag for at mene, at der er tilsagt medlemmerne rettigheder, som er undtaget fra den grundlæggende regel i vedtægten om, at vedtægten og regulativerne kan ændres med det fornødne flertal."

Som svar på sekretariatets forespørgsel af 24/1 2011 vedrørende betaling for ydelsesgaranti har pensionskassen i brev af 8/2 2011 bl.a. anført:

"Klageren er medlem af en af FSP's traditionelle ordninger med gennemsnitsrente.

I det tekniske grundlag for klagerens ordning i henhold til bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed (bekendtgørelse nr. 1067 af 27. oktober 2006) indgår en ydelsesgaranti.

Den pågældende garanti er i FSP Pensions årsrapporter omtalt således:

'Betaling for garantier
Medlemmer med ydelsesgaranti tilknyttet pensionsordningen har siden 2005 betalt for den sikkerhed, som garantien giver for de fremtidige pensionsydelser. Betalingen skal opveje de øgede hensættelser, som er nødvendige for at opfylde medlemmernes garantier, og de finansielle instrumenter, der er købt til at afdække garantierne. Betaling for garantier gælder kun medlemmer i FSP's traditionelle ordninger med gennemsnitsrente. Alle nye medlemmer fra 1. januar 2007 optages i FSP Markedsrente, hvor der ikke er ydelsesgarantier for opsparingen og derfor heller ingen betaling for garantier på den del.'

Som det fremgår, er der tale om en betaling for øgede hensættelser, som FSP Pension har været forpligtet til at foretage, og for udgifterne til finansielle kontrakter for at sikre imod, at de fremtidige pensionsydelser ikke nedsættes.

Sådan en betaling er behandlet blandt andet i Finanstilsynets rapport om betaling af rentegaranti fra 1998, hvoraf det på side 62 fremgår, at garantibetalingens størrelse afhænger af porteføljesammensætningen, inflations- og renteniveauet samt den gældende afkastbeskatning og er afhængig af de valgte forudsætninger - også med hensyn til investeringsafkastets variation. Derfor skal garantibetalingens størrelse løbende overvåges. Garantibetalingen skal anmeldes til Finanstilsynet, jf. side 63. Samme sted fremgår, at den kan være ugaranteret og fastsat for et år ad gangen på baggrund af markedsforholdene.

Der er i dette tilfælde ikke tale om en betaling, der garanterer, at Pensionskassen i al tid fremover kan opretholde ydelsesgarantien. Der er tale om en betaling, som dækker de omkostninger, som til enhver tid er fornødne, hvis der i det tekniske grundlag indgår en aktuarmæssig ydelsesgaranti.

Om karakteren af den omhandlede ydelsesgaranti bemærkes, at der ikke foreligger nogen aftaleretlig forpligtelse. Den fremgår alene af det tekniske grundlag. Derudover bemærkes, at det af medlemmernes pensionsoversigter fremgår, at pensionsdækningerne kan ændres opadgående eller nedadgående i henhold til gældende vedtægt, bonus- og pensionsregulativ, teknisk beregningsgrundlag eller ved ændring af eksisterende lovgivning i øvrigt.

Der henvises endvidere til Mads Bryde Andersens artikel: 'Garantier' i pensionsaftaler i UfR 2010B.181, hvoraf fremgår, at såfremt garantien blot kan læses i det tekniske grundlag, uden at dette grundlag er inkorporeret i forsikringsløftet, eller på anden måde gjort bindende, er der ikke afgivet en garanti, og allerede af den grund er garantien heller ikke aftaleforpligtende.

De konkrete opkrævninger, som nævnet spørger til, er således medgået til den udgift, der til enhver tid har været til stede til at afdække de aktuarmæssigt beregnede risici forbundet med klagerens ordning, som igen er en følge af det tekniske grundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet.

Prisen for ydelsesgaranti fastsættes årligt af FSP's bestyrelse og er fastsat ud fra de faktiske omkostninger, som FSP har til at købe afdækninger, således at hensættelserne sikres mod rentefald. Det er ikke alle medlemmer, der har en ydelsesgaranti, og bestyrelsen har derfor med baggrund i kontributionsprincippet (senest Bekendtgørelse nr. 358 af 6. april 2010) besluttet, at de medlemmer, som har en ydelsesgaranti, også er de medlemmer, som skal betale for denne, samt at de betaler i forhold til, hvilke grundlagsrenter de har på deres ordning."

Af ændringsforslaget, som blev fremlagt på pensionskassens generalforsamling den 24/4 2009 fremgår bl.a.:

"**Forslag 5: Ændret udbetalingsforløb af alderspension**

Pensionsregulativet for afdeling B.1 § 8, Stk. 2 og § 14:

Gældende bestemmelse
Som udgangspunkt udbetales alderspensionen livsvarigt. Efter de gældende regler kan der indgås aftale om et ændret udbetalingsforløb, herunder oprettelse af en 10-årig livsbetinget alderspension og kompensation for manglende udbetaling af folkepension og ATP indtil folkepensionsalderen.

Forslag til ny bestemmelse
Det foreslås, at bestyrelsen får bemyndigelse til at fastsætte mulighed for andre udbetalingsformer. Ændringen vil ikke medføre større ændringer i muligheder for udbetaling. Der vil fortsat være mulighed for 'knæk' af pensionen. Samtidig forventes det at blive muligt at tilkøbe en 10-årig garanti. Garantien betyder, at de efterladte får en del af alderspensionen, hvis medlemmet dør, inden alderspensionen har været udbetalt i 10 år.

…

Forslag 9: Alderssum

Pensionsregulativet for afdeling B.1 § 12:
Gældende bestemmelse
Efter de nuværende regler er alderssummen en del af alderspensionen. Ved udbetaling af alderssum vil alderspensionen derfor falde. Da de øvrige dækninger er låst fast i forhold til alderspensionen, vil det samtidig betyde, at de øvrige dækninger falder, når alderssummen udbetales.

Alderssummen er livsbetinget, hvilket betyder, at medlemmet skal være i live på forfaldsdatoen.

Forslag til ny bestemmelse
Der foreslås en teknisk ændring, så alderssummen bliver en selvstændig ydelse. Forslaget indebærer, at de andre dækninger ikke nedsættes som følge af udbetaling af alderssum.

Hvis medlemmet ikke ønsker alderssummen udbetalt som et engangsbeløb, kan de på udbetalingstidspunktet vælge at konvertere den til løbende alderspension.

Alderssummen garanteres efter 60 år. Dette betyder, at hvis medlemmet dør efter det fyldte 60. år uden at have fået udbetalt alderssummen, udbetales opsparingen til de begunstigede.
…

Pensionsregulativ for afdeling FSP Traditionel

Nuværende formulering Afdeling B1.	Forslag til ny formulering Afdeling FSP Traditionel	Bemærkninger
…	…	…
Alderspension	Alderspension	…
§ 8, stk. 2, Alderspensionen består ud over den livsvarige del af en ophørende, livsbetinget del, hvor udbetalingerne udgør hel eller delvis kompensation for manglende adkomst til folkepension og ATP i henhold til Pensionsbeskatningslovens § 5 A	Stk. 2. Medlemmer kan, i henhold til generelle regler fastsat af bestyrelsen, vælge andre udbetalingsformer på udbetalingstidspunktet	Det foreslås, at bestyrelsen får bemyndigelse til at fastsætte mulighed for andre udbetalingformer. Der tilsigtes ikke større realitetsændringer, og der vil stadig værre mulighed for 'knæk' af udbetalingen.
…	…	…
§ 19, stk. 2. Pensionsregulativet kan ændres med godkendelse af generalforsamlingen, jf. Vedtægternes § 18	Stk. 2. Pensionsregulativet kan ændres med godkendelse af generalforsamlingen, jf. Vedtægternes § 18.	Bestemmelsen er uændret.

"

Nævnet udtaler:

Sagen rejser efter nævnets opfattelse flere principielle problemstillinger, herunder særligt om ydelsesgaranti og grænser for en pensionskasses mulighed for ændring af grundlaget for udmeldte pensionsprognoser. Det er nævnet bekendt, at tilsvarende spørgsmål drøftes i andre pensionskasser.

Nævnet finder, at en afgørelse af sådanne vidtrækkende spørgsmål af kompliceret juridisk karakter bør afgøres ved domstolene. Nævnet afstår derfor i medfør af vedtægternes § 4 fra at behandle sagen.

11. 78.357

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen
formand